

Wie achterom rijdt, kan vooruitkomen

Wat gebeurt er als je aan het einde van je loopbaan alles achterlaat en onderweg plotseling terechtkomt bij de vrouw die je veertig jaar geleden niet kon vergeten? In *Mantel van het geweten* maakt Harm Hakkoer van die vraag een bijzondere roadtrip door Frankrijk en België én door het verleden.

Koen heeft er genoeg van. Zijn relatie is voorbij, zijn werk als leraar zit erop en zelfs een eigen huis heeft hij tijdelijk niet meer. De eerste nachten slaapt hij stiekem in zijn oude klaslokaal. Daarna doet hij iets waar veel mensen waarschijnlijk weleens van dromen: hij pakt zijn spullen, stapt in de auto en vertrekt.

Waarheen? Dat weet hij eigenlijk niet.

Frankrijk, Spanje, Portugal, Italië — alles kan. Maar nog voordat de echte reis goed en wel is begonnen, stuurt Koens geheugen hem een andere kant op. In België komt hij terecht in Montigny-le-Tilleul. Daar liggen herinneringen aan Maryam, een vrouw die hij in 1981 tijdens een vakantie leerde kennen.

En daar begint het echte verhaal.

De jonge Koen ontmoet Maryam op een camping in Normandië. Hij speelt gitaar, zij luistert. Ze trekken samen naar Bayeux, eten stokbrood en kaas, drinken wijn en komen steeds dichterbij elkaar. Het is zo'n vakantieliefde waarvan je als lezer meteen denkt: dit kan óf geweldig aflopen óf veertig jaar blijven knagen.

Het wordt het laatste.

Koen en Maryam gaan ieder hun eigen weg. Maar vergeten doen ze elkaar niet helemaal. Wanneer Koen tientallen jaren later terugkeert naar de plaatsen van toen, komt alles opnieuw boven.

Hakkoer vertelt vervolgens niet alleen Koens kant van het verhaal. Ook Maryam krijgt een belangrijke stem. Dat maakt de roman interessanter, want wat voor de een een romantische herinnering is, kan voor de ander verbonden zijn met twijfel, angst, schaamte en keuzes waar veel meer achter zat dan destijds zichtbaar was.

Langzaam ontstaat opnieuw contact. Eerst voorzichtig. Dan persoonlijker. En uiteindelijk wordt duidelijk dat de aantrekkingskracht van vroeger nog altijd bestaat.

Dat klinkt als het recept voor een zoete liefdesroman, maar *Mantel van het geweten* is dat niet. Hakkoer stelt voortdurend grotere vragen. Waarom lopen we weg van iets wat we eigenlijk willen? Hoeveel invloed hebben ouders, geloof en opvoeding tientallen jaren later nog? En kun je op je zestigste of zeventigste nog besluiten dat je voortaan anders wilt leven?

De titel verwijst naar het kunstwerk *Cloak of Conscience* van Anna Chromy. Die mantel staat in het boek voor wat mensen aan de buitenkant laten zien en wat daaronder verborgen blijft. Koen en

Maryam denken elkaar te kennen, maar ontdekken dat er zelfs na tientallen jaren nog complete werelden achter elkaars verhalen zitten.

Het boek vraagt wel iets van de lezer. Hakkoer neemt uitgebreid de tijd voor gedachten, herinneringen en gesprekken. Koen en Maryam analyseren zichzelf flink en soms denk je: ja, dat begreep ik inmiddels. Wie vooral snelle actie zoekt, zal daarom af en toe ongeduldig worden.

Maar wie meegaat in het tempo, krijgt iets anders terug: het gevoel heel dicht bij twee oudere mensen te komen die ontdekken dat verlangen geen houdbaarheidsdatum heeft.

Juist daarin onderscheidt het boek zich. Liefde en seksualiteit tussen oudere personages worden niet voorzichtig buiten beeld gehouden. Hakkoer schrijft open over lichamelijk verlangen en over de onzekerheid die daarbij hoort. Wanneer Koen en Maryam elkaar uiteindelijk werkelijk ontmoeten, gaat het daardoor niet alleen om seks of romantiek. Ze proberen iets af te maken wat veertig jaar eerder werd afgebroken.

Dat maakt hun toenadering soms ontroerend. Niet omdat de roman beweert dat je verloren jaren kunt terugkrijgen — dat kan natuurlijk niet — maar omdat twee mensen eindelijk durven te onderzoeken of een oude fout ook het begin van iets nieuws kan worden.

Mantel van het geweten is daardoor een combinatie van roadnovel, liefdesroman en psychologisch zelfonderzoek. Soms wat breedsprakig, soms verrassend intiem, maar vooral geschreven vanuit een aantrekkelijke gedachte: zolang je leeft, hoeft een keuze uit het verleden niet automatisch het laatste woord te hebben.

En misschien is dat wel de prettigste boodschap van het boek: voor sommige afslagen ben je nooit helemaal te laat.

★★★★½☆